בס"ד
עלון התתתל"ת

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר זצ"ל

לעילוי נשמת
ר' יצחק בן אליעזר ז"ל

שבת ויצא

מתוך ספר לקוטי הלכות

נַפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי ל,ח

וְעַיֵּן מַה שֶּׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ"י שָׁם עַל זֶה הַפָּסוּק, שֶׁהוּא לְשׁוֹן עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל, נִתְעַקְּשְׁתִּי וְהִפְצַרְתִּי פְּצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים הָרְבֵּה לְמָקוֹם לִהְיוֹת שָׁוֶה עִם אֲחוֹתִי, 'גַּם יָכֹלְתִּי' שֶׁהִסְכִּים עַל־יָדֵי, עַיֵּן שָׁם.

וּבְחִינָה זוֹ צָרִיךְ לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת מְאֹד מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו, שֶׁזֶּה הָעִקָּר. וְצָרִיךְ לִהְיוֹת עַקְּשָׁן גָּדוֹל בָּזֶה מְאֹד מְאֹד, שֶׁאַף־עַל־פִּי שֶׁנִּדְמֶה לוֹ שֶׁדִּבְּרָיו אֵינָם מוֹעִילִים כְּלָל, וְהוּא רָחוֹק מִדְּבָרָיו מְאֹד, כִּי זֶה יָמִים וְשָׁנִים שֶׁעוֹסֵק בָּזֶה וְעַדַיִן לֹא פָּעַל כְּלָל, אַף־עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת עַקְּשָׁן גָּדוֹל בָּזֶה כְּמוֹ הָעַקְּשָׁן מִמָּשׁ שֶׁעוֹשֶׂה הַדָּבָר בְּלִי שׁוּם טַעַם, כֵּן צְרִיכִין בַּעֲבוֹדַת ה', כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ זַ"ל (בְּסִימָן מח בְּלִקּוּטֵי תִּנְיָנָא) שֶׁצְּרִיכִין לִהְיוֹת עַקְּשָׁן גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת ה'.

וּבֶאֱמֶת צְרִיכִין עַקְּשָׁנוּת גָּדוֹל מְאֹד בְּכָל עֲבוֹדַת ה', בְּכָל עִנְיָן וְעִנְיָן וּבְכָל עֵצָה וְעֵצָה, אֲבָל עִקַּר הָעַקְּשָׁנוּת בְּיוֹתֵר צְרִיכִין בִּתְפִלָּה וְתַחֲנוּנִים. וְהָעִקָּר בְּשִׂיחוֹת שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת, כַּמְבֹאָר בִּדְבָרֵינוּ כַּמָּה פְּעָמִים. וּכְמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ"י הַנַּ"ל עַל נַפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי: לְשׁוֹן עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל, נִתְעַקְּשְׁתִּי וְהִפְצַרְתִּי פְּצִירוֹת וְנִפְתּוּלִים הַרְבֵּה לַמָּקוֹם וְכוּ'.

וְהֶבֵן הַדְּבָרִים הֵיטֵב אִם תִּרְצֶה לִחְיוֹת חַיֵּי עוֹלָם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר הַכֹּל בִּכְתָב. וּתְפָרֵשׁ לָךְ בְּלַעַ"ז פֵּרוּשׁ הַמִּלּוֹת שֶׁל נַפְתּוּלֵי אֱלֹקִים נִפְתַּלְתִּי עַל־פִּי פֵּרוּשׁ רַשִׁ"י הַנַּ"ל, לְשׁוֹן עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל וְכוּ', וְאָז תִּבִין עַד הֵיכָן, עַד הֵיכָן צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּהִתְבּוֹדְדוּת וְשִׂיחוֹת בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, אַף־עַל־פִּי שֶׁתִּהְיֶה בְּדֶרֶךְ עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל כַּמָּה פְּעָמִים בְּלִי טַעַם וְרֵיחַ, כִּי לֹא בָזֶה וְלֹא שִׁקֵּץ עֲנוּת עָנִי אַף־עַל־פִּי שֶׁרָאוּי לְבַזּוֹתָן וּלְשַׁקְּצָן, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ מָלֵא רַחֲמִים בְּכָל עֵת (הלכות תפלין ה' – אות מ"ג):

וַיַּצֵּג אֶת הַמַּקֵּלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל ל,לח

מִי שֶׁאֵינוֹ זוֹכֶה לֵידַע מֵהַצַּדִּיק הָאֱמֶת הַזֶּה שֶׁהוּא בְּחִינַת נְקֵדַּת הָאֱמֶת בְּחִינַת יַעֲקֹב, אָז אֲפִלּוּ הוּא אִישׁ כָּשֵׁר וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּמִתְפַּלֵּל וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה. אֲבָל עַל פִּי רֹב כָּל עֲבוֹדָתוֹ הוּא בְּקִרְירוּת בְּלִי שׁוּם חִיּוּת וְהִתְלַהֲבוּת וַחֲמִימוּת דִּקְדֻשָּׁה, וְאֵין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שַׁעֲשׁוּעִים מֵעֲבוֹדָה כָּזֹאת, כִּי הִיא בְּבְחִינַת שִׁנְאָה. אֲבָל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת בְּחִינַת יַעֲקֹב, הוּא מַמְשִׁיךְ חִדּוּשֵׁי תּוֹרָה בִּדְרָכִים נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים מְאֹד, וּבִשְׁכְלִיּוּת נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים כְּאֵלּוּ, עַד אֲשֶׁר מַצִּיג וְתוֹחֵב הַשֵּׂכֶל הָאֱמוּנִי בְּתוֹךְ רְהִיטֵי מִחְיַן שֶׁל הַמִּתְקָרְבִים אֵלָיו, שֶׁיִּהְיוּ תְּחוּבִים בָּהֶם בְּעֹמֶק גָּדוֹל, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה כֹּחַ לְשׁוּם טָעוּת שֶׁל הַמַּדְמֶה לְהַעֲבִירָם מִזֶּה חַס וְשָׁלוֹם, כִּי כְּבָר הֵם מְבִינִים הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב, עַד שֶׁזּוֹכִין עַל־יָדֵי זֶה לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּחֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה.

וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁאֲפִלּוּ הַנִּלְוִים אֲלֵיהֶם אֶל הַמִּקְרָבִים הָאֵלּוּ, וּבָאִים לִשְׁתּוֹת גַּם כֵּן בַּצָּמָא אֶת דִּבְרֵיהֶם, שֶׁזָּכוּ לִשְׁאֹב וּלְקַבֵּל מִן הַבְּאֵר מַיִם חַיִּים שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, גַּם הֵם זוֹכִים לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בַּחֲמִימוּת וְהִתְלַהֲבוּת גָּדוֹל דִּקְדֻשָּׁה, שֶׁבָּא עַל־יְדֵי תְּנוּעַת הַשֵּׂכֶל הָאֱמֶת הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּתְחַב בְּתוֹךְ רְהִיטֵי מִחְיָם כַּנַּ"ל (הלכות מתנה ד' - אות י"ד לפי אוצר היראה – צדיק, אות רל"א):

עֵר הַגַּל הַזֶּה לא,נב

הֵינוּ כִּי יַעֲקֹב, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַּׁת כְּלַל יִשְׂרָאֵל צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת "גַּל" וּמַצֵּבָה שֶׁיִּהְיוּ מְחִצּוֹת מַפְסִיקוֹת בְּמִדָּה בְּפָנֵי הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְהָרְהוּרִים הַבָּאִים מֵהַסִּטְרָא אָחֳרָא מִבְּחִינַת לָבָן הָאֲרַמִּי. כִּי הַסִּטְרָא אָחֳרָא הִיא בְּחִינַת לָבָן הָאֲרַמִּי, שֶׁבָּא בִּרְמָאוּת גָּדוֹל וּבְתַחְבּוּלוֹת הַרְבֵּה לְתָפְסוֹ בְּמִצּוּדָתָם חַס וְשָׁלוֹם, וְהָעִקָּר בְּעִנְיַן הַמַּחֲשָׁבוֹת שֶׁבְּמֹחַ שֶׁהֵם מִתְנַבְּלִים עַל הָאָדָם בְּכַמָּה וְכַמָּה גְּנֵבוֹת וּרְמָאוּת וְעַרְמִימִיּוּת עַד שֶׁפִּתְאֹם יוֹצֵא מִחוֹ חוּץ לַשִּׁיטָה וְחוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת חוּץ מַה שֶּׁחוֹשֵׁב, רַחֲמָנָא לִצְלַן, כַּאֲשֶׁר יוֹדֵעַ הָאָדָם בְּנַפְשׁוֹ, בְּפֹרָט מִי שֶׁהוּא בַּעַל מַחֲשָׁבָה, שֶׁהוּא מִדָּה רָעָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוּא מֵהָעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה דְּבָרִים הַמְעַכְּבִים אֶת הִתְּשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ (אֹרַח חַיִּים בְּמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן תר"ג).

וְכָל אֵלּוּ הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת נִקְרָאִים בְּחִינַת לָבָן הָאֲרַמִּי שֶׁמְּלַבֵּן בְּרֶשַׁע, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּמִּדְרָשׁ שָׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא לָבָן. הֵינוּ שֶׁהוּא מַלְבִּין הָרִשְׁעוּת כָּל כָּךְ כְּאִלּוּ כְּבָר נִקְבַּע בָּזֶה כְּאִלּוּ אֵין שׁוּם דֶּרֶךְ לְהִמָּלֵט מִשָּׁם חַס וְשָׁלוֹם, כַּאֲשֶׁר נִדְמֶה חַס וְשָׁלוֹם לִבְנֵי הַנְּעוּרִים בִּפְרָט לְהַבַּעֲלֵי מַחֲשָׁבוֹת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לָהֶם לַעֲמֹד כְּנֶגֶד הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְהָרְהוּרִים רָעִים.

ספר השבוע

כוכבי אור
אנשי מוהר"ן, מ"ו

... בִּבְרֶסְלֶב הָיָה עָשִׁיר אֶחָד שֶׁהָיָה מְקֹרָב לַאַדְמוֹ"ר זַצַ"ל וְהָיָה לוֹ בֵּן יָחִיד וְעָשָׂה שִׁדּוּךְ עֲבוּרוֹ עִם נֶכְדַּת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זַצַ"ל. וּכְשֶׁהִגִּיעַ זְמַן הַנִּשּׂוּאִין, בְּאוֹתוֹ זְמַן נִפְטַר אָצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל יֶלֶד אֶחָד, וְנָהֲגוּ רַבֵּנוּ זַ"ל שִׁבְעָה מְחוּץ לָעִיר, כִּי שָׂכַר לוֹ דִּירָה שָׁם שֶׁהָיָה גַּן לְפָנֶיהָ, יַעַן לֹא הָיָה בְּקִו הַבְּרִיאָה, וְלָקַח אִתּוֹ אֶת ר' חַיִּים שָׂרָה'ס שֶׁיְּשַׁמֵּשׁ אוֹתוֹ שָׁם.

וְהִנֵּה הָעֲשִׁיר הַנַּ"ל טָרַם נָסַע לְחֻפַּת בְּנוֹ הָלַךְ עִמּוֹ אֶל אַדְמוֹ"ר זַצַ"ל לְקַבֵּל רְשׁוּת מִמֶּנּוּ, וְקִבְּלוּ רְשׁוּת מִמֶּנּוּ וְנָסְעוּ לְדַרְכָּם.

בַּלַּיְלָה הַהוּא הֵקִיץ עַצְמוֹ רַבֵּנוּ זַ"ל מִשְּׁנָתוֹ וְנָטַל יָדָיו וְאָמַר לְר' חַיִּים הַנַּ"ל בֹּא עִמִּי. וְהָלַךְ עִמּוֹ אֶל הַגַּן וְרָץ שָׁם רַבֵּנוּ זַ"ל בֵּין הָאִילָנוֹת אָנָה וָאָנָה, וְר' חַיִּים הַנַּ"ל נִפְחַד מְאֹד כְּשֶׁרָאָה זֹאת עַד שֶׁנִּסְמְרוּ שַׂעֲרוֹת רֹאשׁוֹ.

בְּתוֹךְ כָּךְ בָּא אֵלָיו רַבֵּנוּ זַ"ל וְאָמַר לוֹ הֲרָאִיתָ?... *(ההמשך בדף ד')*

אֲבָל

בֶּאֱמֶת לֹא כֵּן הוּא, כִּי הַמַּחֲשָׁבָה בְּיַד הָאָדָם תָּמִיד, וּבְחוּט הַשַּׁעֲרָה יָכוֹל לְהַנְצִל בְּשֵׂב וְאַל תַּעֲשֶׂה מִכָּל מִינֵי מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת וְהִרְהוּרִים עַל־יְדֵי שֶׁיְּסֻיָּה דַּעְתּוֹ לְמַחֲשָׁבָה כְּשֵׁרָה. וְזֶה בְּחִינַת יַעֲקֹב שֶׁהוֹלֵךְ בְּעָרְמָה עִם לָבָן הָאֲרַמִּי, כִּי אָחִיו הוּא בְּרַמְאוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל (מְגִלָּה יג), הֵינוּ שֶׁבְּחִינַת יַעֲקֹב, שֶׁהוּא קְדֻשַּׁת יִשְׂרָאֵל, בּוֹרֵחַ מִלָּבָן הָאֲרַמִּי, דְּהֵינוּ מִמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת רַק בְּשֵׂב וְאַל תַּעֲשֶׂה בְּלִי שׁוּם מִלְחָמָה. (הלכות תפילין ו' – ל"ה):

לְרָאוֹת בְּאֹב"י הַנַּחַל

= דִּירָה (א) =

... אֶחָד שֶׁהָיָה מְחַפֵּשׂ לִשְׂכֹּר דִּירָה, מָצָא פַּעַם דִּירַת חֶדֶר גְּדוֹל בְּמָאתַיִם דּוֹלָר בִּשְׂכוּנַת הַבּוּכָרִים, וּכְדֵי לְהַכְנֵס לַדִּירָה, הָיָה צָרִיךְ לְהַכְנֵס דֶּרֶךְ הַמִּטְבָּח שֶׁעָמַד בַּחוּץ אֲבָל צָמוּד לַבַּיִת (כַּנִּרְאֶה שֶׁהִצְמִידוּהוּ לַבַּיִת בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן). גַּם הָיָה בְּדַעְתּוֹ לִשְׂכֹּר דִּירָה עִם שֵׁרוּתִים בַּחוּץ, כִּי זֶה יוֹתֵר זוֹל. וְנִכְנַס לְר' יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לוֹ שֶׁמָּצָא דִּירַת חֶדֶר בְּמָאתַיִם דּוֹלָר. חָשַׁב קְצָת ר' יִשְׂרָאֵל וְהֵשִׁיב: "בְּסֵדֶר, זֶה לֹא יָקָר" (וְהֶחֱבֵר הַנַּ"ל הִתְפַּלֵּא מֵאֵיפֹה ר' יִשְׂרָאֵל יוֹדֵעַ אֶת רָמַת הַמְּחִירִים וְהָיָה נִרְאֶה שֶׁהוּא מֹאד בְּקִי בָּזֶה), וְתֵכֶף פָּנָה אֵלָיו ר' יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לוֹ בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ: "אֲבָל תִּזָּהֵר, לֹא שֵׁרוּתִים בַּחוּץ, וְלֹא שׁוּם דָּבָר חוּץ מֵהַבַּיִת!". אָז אָמַר לוֹ הֶחֱבֵר שֶׁרַק הַמִּטְבָּח בַּחוּץ, וְתֵכֶף ר' יִשְׂרָאֵל הֵשִׁיב לוֹ: "אֲבָל זֶה צָמוּד", כְּאוֹמֵר שֶׁזֶּה לֹא נִקְרָא בַּחוּץ (וְהָיָה נִרְאֶה כְּאִלּוּ הוּא רָאָה אֶת הַבַּיִת). וְאָמַר לוֹ אוֹתוֹ חָבֵר שֶׁיֵּשׁ בַּדִּירָה הַזֹּאת עַכְבָּרִים וְג'וּקִים וְאַלְמָנוֹת שְׁחוֹרוֹת, וְר' יִשְׂרָאֵל שָׁתַק, וְהֶחָבֵר הִסְתַּפֵּק אִם צָרִיךְ לְהִתְיַחֵס לְמַצַּב הַדִּירָה, וְשָׁאַל אֶת ר' יִשְׂרָאֵל אִם לִשְׂכֹּר, הֵשִׁיב: "לֹא, אָמַרְתָּ שֶׁיֵּשׁ עַכְבָּרִים וְכוּ'". (אייר תשנ"ב)

אֶחָד מָצָא דִּירָה לְקָנְיָה בִּצְפַת בִּמְחִיר טוֹב, אֲבָל אַחַר־כָּךְ נוֹדַע שֶׁיֵּשׁ בַּדִּירָה הַזֹּאת רְטִיבוּת, וְלֹא הִסְכִּים ר' יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּקְנֶה אֶת הַדִּירָה, וְהָיָה קָשֶׁה לֶחָבֵר לְקַיֵּם רְצוֹנוֹ, וְאָז אֶחָד הִצִּיעַ לִפְנֵי ר' יִשְׂרָאֵל שֶׁיֵּשׁ אֶפְשָׁרוּת לְבַטֵּל הָרְטִיבוּת. הִתְעַנְיֵן ר' יִשְׂרָאֵל כַּמָּה יַעֲלֶה הַתִּקּוּן, וּכְשֶׁשָּׁמַע שֶׁהַמְּחִיר לֹא גָּבוֹהַּ, הִסְכִּים לִרְכִישַׁת הַדִּירָה.

פַּעַם הִבִּיר מֵהַמַּעֲלָה לָגוּר בָּרֹבַע הַיְּהוּדִי מַחֲמַת שֶׁזֶּה צָמוּד לַכֹּתֶל, אוֹ בְּמֵאָה שְׁעָרִים, כִּי מִשְׁפָּחוֹת שֶׁשּׁוֹמְרוֹת שַׁבָּת גָּרוּ שָׁם בְּמֶשֶׁךְ דּוֹרוֹת וְעַל יְדֵי זֶה הַמָּקוֹם מְאֹד הִתְקַדֵּשׁ. (סיון תש"ן - רמות) ...

מַחֲלֹקֶת וּמְרִיבָה, י'

כְּשֶׁחוֹלְקִים עַל צַדִּיקֵי אֱמֶת וְאַנְשֵׁיהֶם, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה לְגָרֵשׁ אוֹיְבֵיהֶם מִפְּנֵיהֶם, הוּא מַפִּיל אֶת אוֹיְבֵיהֶם לְתַאֲוַת מְמוֹן, שֶׁהוּא שִׁמְּד, עֲבוֹדָה זָרָה, אֲנַפִּין חֲשׁוּכִין, עֲצֵבוּת וּמָרָה־שְׁחוֹרָה, מִיתָה, כִּי אֵין נְפִילָה גְּדוֹלָה מִזּוֹ, כִּי תַּאֲוַת הַמָּמוֹן מְמָרֶרֶת יְמֵי חַיֵּיהֶם וּמְכַלָּה אוֹתָם. וְהַכְּלָל, כְּשֶׁיֵּשׁ מַחֲלוֹקוֹת: כָּל מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית יוֹתֵר מְחֻבָּרוֹ, הוּא יָכוֹל לְהַפִּיל אֶת חֲבֵרוֹ מִמַּדְרֵגָתוֹ, וְהַנְּפִילָה הוּא, שֶׁנּוֹפֵל לְתַאֲוַת מָמוֹן כַּנַּ"ל. עַל־כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לִזָּהֵר בְּיוֹתֵר כְּשֶׁיֵּשׁ עָלָיו מַחֲלֹקֶת שֶׁלֹּא יִפֹּל לְתַאֲוַת מָמוֹן (ל"מ, סימן כג).

... רִבּוֹנוֹ דְּעָלְמָא כֹּלָא, יוֹדֵעַ כָּל סִתְרֵי יְצוּרִים, אַתָּה יָדַעְתָּ כַּמָּה וְכַמָּה מִינֵי שׂוֹנְאִים וְאוֹיְבִים עוֹמְדִים עָלֵינוּ בְּכָל עֵת, אַתָּה לְבַד יָדַעְתָּ אוֹתָם וְאֶת מַחְשְׁבוֹתָם, וְהֵם חֻפְּצִים לְגָרְשׁ וּלְהַפִּיל אוֹתָנוּ חַס וְשָׁלוֹם מֵעֲבוֹדָתֶךָ בֶּאֱמֶת כַּאֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יָדַעְתָּ. וּלְפִי גֹּדֶל חֲלִישׁוּתֵנוּ עַל־יְדֵי עֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, אֵין לָנוּ שׁוּם כֹּחַ לַעֲמֹד כְּנֶגְדָּם בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת, כִּי רַבִּים קָמִים עָלֵינוּ, רַבִּים מְאֹד, גְּדוֹלִים בַּתּוֹרָה, גְּדוֹלִים בְּעֹשֶׁר, גְּדוֹלִים בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאִתָּנוּ, וְאֵיךְ יוּכְלוּ חֲלוּשֵׁי כֹּחַ כָּמֹנוּ לַעֲמֹד בִּפְנֵיהֶם, וּמֵאַיִן נְבַקֵּשׁ עֵזֶר לְהִנָּצֵל מֵהֶם, כִּי כְּבָר הִפִּילוּ אוֹתָנוּ הַרְבֵּה עַל־יְדֵי מַחְלְקָתָם כַּאֲשֶׁר לְפָנֶיךָ נִגְלָה הַכֹּל.

וְעַתָּה מָה אֶעֱשֶׂה אֲבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם, כִּי בֶּאֱמֶת אֲנִי יוֹדֵעַ בְּנַפְשִׁי, שֶׁאֵינִי כְּדַאי וְרָאוּי לְהִתְקָרֵב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת, כִּי פְּגָמְתִּי נֶגְדֶּךָ הַרְבֵּה מְאֹד, וּמַחֲמַת זֶה הֵם נִתְעוֹרְרִים עָלַי לְהַלְשִׁין וּלְקַטְרֵג חַס וְשָׁלוֹם. אֲבָל לְפָנֶיךָ נִגְלָה תַּעֲלוּמַת לִבִּי, כִּי אַף־עַל־פִּי־כֵן אֲנִי חָפֵץ וּמִתְגַּעְגֵּעַ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת, וְאִם אָמְנָם פָּגַמְתִּי בִּכְבוֹדֶךָ, אַתָּה חָנוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ. אֲבָל מַה חָטָאתִי וְלֹא נָשׂוּ בִי, וּמְדוּעַ הֵם חוֹלְקִים עַל חֲלוּשֵׁי כֹּחַ, נִכְאֵי לֵבָב כְּמוֹנוּ, "כִּי אַתָּה אֲשֶׁר הִכִּיתָ רָדָפוּ וְאֶל מַכְאוֹב חֲלָלֶיךָ יְסַפֵּרוּ".

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, דַּרְכְּךָ אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּרְדָּפִים וּלְרַחֵם עַל הַחֲלוּשִׁים וְהָעֲיֵפִים, חוּס וַחֲמֹל עָלֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, יֶהֱמוּ מֵעֶיךָ וַחֲנִינוֹתֶיךָ עָלֵינוּ, כִּי נִשְׁאַרְנוּ יְתוֹמִים וְאֵין אָב וְאֵין מִי יָקוּם בַּעֲדֵנוּ, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן כִּי אִם עַל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וְעַל זְכוּת וְכֹחַ הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת שֶׁזָּכוּ לְשַׁלְמוּת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת, בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה, בְּתַכְלִית הַקְּדֻשָּׁה כִּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב, וּלְמַעַנְךָ וּלְמַעַנָּם עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ.

וּתְעוֹרֵר אֶת הַצַּדִּיקֵי אֱמֶת שֶׁיִּמְלִיצוּ טוֹב בַּעֲדֵנוּ, וְהֵם יִלְחֲמוּ לָפֶנֶיךָ, וְיַמְשִׁיכוּ אוֹר קָדְשַׁת פְּנֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים אֲלֵינוּ, וּתְגָרֵשׁ מִפְּנֵיהֶם וּמִפָּנֵינוּ כָּל מִינֵי שׂוֹנְאִים וּמִתְנַגְּדִים אֶל הָאֱמֶת, וְתַכְנִיעֵם וְתַשְׁפִּילֵם עַד עָפָר, וְתִתֵּן בִּלְבָבֵיהֶם שֶׁיָּשׁוּבוּ אֶל הָאֱמֶת, וּתְגַלֶּה לָהֶם הָאֱמֶת בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵם, בְּאֹפֶן שֶׁיִּזְכּוּ גַּם כֵּן לֵידַע מִמַּעֲלַת וּגְדֻלַּת קְדֻשַּׁת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וּלְהִתְדַּבֵּק וּלְהִתְקָרֵב לְדַרְכֵיהֶם, וּלְהִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם, וְלִשְׁתּוֹת בְּצָמָא אֶת דִּבְרֵיהֶם, וְלַעֲסֹק בְּסִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהֲנִיחוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרָכָה כָּל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, לְמַעַן נִזְכֶּה כֻּלָּנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם כִּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב ... (לק' תפילות א' – מתוך תפילה כג)

מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד

מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה־שְׁחוֹרָה בְּכָל כֹּחוֹ. וְכָל הַחוֹלֵאת הַבָּאִין עַל הָאָדָם, כֻּלָּם בָּאִין רַק מֵקִּלְקוּל הַשִּׂמְחָה.

(לקו"מ תנינא, תורה כ"ד)

מִכְתְּבֵי יְדִידוּת

(מכתב ד' – המשך) ... **א. מְאֹד** קָשֶׁה לִי לְהָשִׁיב עַל הַשְּׁאֵלָה הַזֹּאת, כִּי יֵשׁ בָּזֶה הַרְבֵּה דִּבּוּרִים שֶׁל ר' יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּרְאִים סוֹתְרִים, אֲבָל אֲנִי אֲנַסֶּה לְהַזְכִּיר מַה שֶּׁאֶפְשָׁר. רַבִּי נָתָן אָמַר בְּמִכְתָּבִים שֶׁרֹב הָעוֹלָם, אֲפִלּוּ הַכְּשֵׁרִים, עֲצָתָם נִמְשֶׁכֶת מִזֶּהֱמַת הַנָּחָשׁ וְכוּ' (תורה ז'), בְּשֶׁבִיל זֶה קָשֶׁה לְכָאוֹרָה לֹא לְזַהֵר אוֹ לְקַבֵּל בִּזְהִירוּת גְּדוֹל הַשְׁקָפָתָם, שֶׁהָיָה נִרְאֶה לִי שֶׁהַרְבֵּה פְּעָמִים סוֹתֶרֶת הַשְׁקָפַת ר' יִשְׂרָאֵל, אֲבָל גַּם הַרְבֵּה תָּלוּי בְּחִפּוּשׂ שֶׁל הַבֶּן אָדָם. עַיֵּן בְּלִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן [כ"ח], שֶׁעַל יְדֵי הַדְּרָשׁוֹת שֶׁל כַּמָּה תַּלְמִידֵי חֲכָמִים נוֹפְלִים בִּכְפִירוֹת גְּדוֹלוֹת, וְכָל הַדֶּרֶךְ שֶׁל הָרַבָּנִים וְשֶׁל בְּרֶסְלֶב הָיָה מְאֹד שׁוֹנֶה מֵהַדֶּרֶךְ שֶׁל ר' יִשְׂרָאֵל עַל פִּי רֹב, וּצְרִיכִים חִפּוּשׂ.

אֲנִי זוֹכֵר שֶׁבַּחֲנוּת, ר' יִשְׂרָאֵל הָיָה גּוֹעֵר בָּנוּ עַל הַכָּבוֹד שֶׁל הָרַבָּנִים: "זֶה לֹא יָפֶה, הָרַבָּנִים (הַמְסַדְּרִים הַקִּדּוּשִׁין) כְּבָר הִגִּיעוּ, וְאַתֶּם עֲדַיִן פֹּה?" וְכוּ'...

פַּעַם בְּרֶמֶז עַל כַּמָּה בְּרֶסְלֶבִים, אָמַר: יֵשׁ מִתְנַגְּדִים, אֲבָל יֵשׁ חֲסִידִים יוֹתֵר גְּרוּעִים מִמִּתְנַגְּדִים. וְזֶה אָמַר מָתַי שֶׁאֶחָד מֵחֲבֵרֵינוּ אָמַר לוֹ שֶׁרוֹצֶה לִבְטֵל הַהוֹרָאַת קֶבַע שֶׁלּוֹ עֲבוּר...

הָיִיתִי רָגִיל לִקְרֹא בשיש"ק, רָאִיתִי שֶׁר' יִשְׂרָאֵל הָיָה מַקְפִּיד עַל כַּמָּה דִּבּוּרִים הַנֶּאֱמָרִים שָׁם אוֹ מִסְתַּיֵּג. עַל כָּל פָּנִים אָמַר לִי פַּעַם עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה; 'הַחֲסִידִים הָאֵלּוּ עָשׂוּ מַה שֶּׁרָצוּ'.

גַּם הִרְגַּשְׁתִּי שֶׁזֶּה יָכוֹל לְהַזִּיק, כִּי הַרְבֵּה לֹא נָכוֹן, אוֹ לֹא לַתְּקוּפָה הַזֹּאת, וְגַם קָשֶׁה לַאֲנָשִׁים לְהָבִין הַמֻּסָּר, בִּפְרָט כְּשֶׁלֹּא לוֹמְדִים סִפְרֵי רַבֵּנוּ, כְּמוֹ לְמָשָׁל הָעִנְיָן שֶׁכָּתוּב שָׁמָּה, 'שְׁמֵי שֶׁלֹּא לָמַד הַשַּׁ"ס אֵין לוֹ צֶלֶם אֱלֹקִים', וּמִזֶּה אֲנָשִׁים מְבִינִים שֶׁצְּרִיךְ קֹדֶם כֹּל לִלְמֹד הַרְבֵּה גְּמָרָא, שֶׁזֶּה סוֹתֵר אֱמוּנָתֵנוּ וְכוּ' ...

כל השנה הלכות

חיוב גדול, על־כל אחד מישראל, ללמוד בכל יום שיעור פוסק ... והוא תיקון גדול מאד, לברר ולתקן כל הפגמים; כי על־ידי־זה מבררין הטוב מהרע, שהוא כלל כל־התיקונים (מתוך קצור לקוטי מוהר״ן, קפ״ו)

קצור שולחן ערוך - מהרב שלמה גאנצפריד זצ״ל

= דיני המפטיר =

(ד) אָסוּר לְדַבֵּר בְּשָׁעָה שֶׁהַמַּפְטִיר קוֹרֵא אֶת הַהַפְטָרָה - קמ״ו

(ה) עִקַּר הַדִּין, שֶׁזֶּה שֶׁעָלָה לַמַּפְטִיר הוּא בִּלְבַד יֹאמַר הַהַפְטָרָה, וְהַצִּבּוּר יֹאמְרוּ אַחֲרָיו בְּלַחַשׁ. וּמַה שֶׁנָּהֲגוּ שֶׁהַצִּבּוּר אוֹמְרִים בְּקוֹל רָם עִם הַמַּפְטִיר, אֵין זֶה רַק מֵחֲמַת חֶסְרוֹן יְדִיעָה, וְנָכוֹן לְבַטֵּל הַמִּנְהָג.

וְגַם יֵשׁ שֶׁעוֹשִׂין שְׁהִיּוֹת בָּאֶמְצַע הַפְטָרָה, שֶׁאַף אַחַר שֶׁסִּיֵּם הַמַּפְטִיר הַהַפְטָרָה וְהִתְחִיל הַבְּרָכוֹת אֵין רוֹצִים לְהַפְסִיק בָּאֶמְצַע הַהַפְטָרָה, וְלֹא יָפָה הֵם עוֹשִׂים, שֶׁאִם אוֹמְרִים בְּקוֹל רָם, אֵינָם שׁוֹמְעִים קוֹל דְּבָרִים בְּהַתְחָלַת בְּרָכוֹת הַמַּפְטִיר, וְלִפְעָמִים גּוֹרְמִים שֶׁגַּם אֲחֵרִים הַסְּמוּכִים לָהֶם אֵין שׁוֹמְעִין, וְאַף אִם מְנַמְּכִים קוֹלָם קְצָת בְּתְחִלַּת הַבְּרָכוֹת, מִכָּל מָקוֹם הֵם בְּעַצְמָם אֵינָם שׁוֹמְעִין.

לָכֵן יֵשׁ לְנַהֵג, כִּי מִיָּד שֶׁיִּשְׁמַע שֶׁהַמַּפְטִיר סִיֵּם הַהַפְטָרָה וּמַתְחִיל הַבְּרָכוֹת, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא עֲדַיִן לֹא סִיֵּם, יִהְיֶה מָתוּן בִּשְׁתִיקָה עַד שֶׁיְּסַיֵּם הַמַּפְטִיר הַבְּרָכוֹת, וְאַחַר כָּךְ יְסַיֵּם הוּא אֲמִירַת הַהַפְטָרָה. גַּם הַמַּפְטִיר יִהְיֶה זָהִיר, שֶׁלֹּא לְהַתְחִיל אֲמִירַת הַבְּרָכוֹת, עַד שֶׁיִּפְסוֹק קוֹל הֶהָמוֹן הָרַב לְגַמְרֵי

יא. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּן עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, כְּאִלּוּ לֹא מֵת.

יב. הֶחָלָב שֶׁל צַדֶּקֶת הוּא טוֹב לַתִּינוֹק לְיִרְאַת־שָׁמַיִם וְגַם נוֹתְנוֹת לוֹ מֶמְשָׁלָה בָּעוֹלָם הַזֶּה.

יג. שִׂכּוּל בָּנִים בָּא, חֵס וְשָׁלוֹם, עַל מִי שֶׁמַּפִּיל אֶת חֲבֵרוֹ מֵאֱמוּנָה.

יד. כְּשֶׁיֵּשׁ שָׁלוֹם מַלְכוּת, עַל־יְדֵי זֶה נוֹלָדִים בְּיִשְׂרָאֵל בַּעֲלֵי הוֹרָאָה.

טו. מִי שֶׁשּׁוֹמֵר אֶת עַצְמוֹ גַּם אֶת הָעֵת וְהַזְּמַן שֶׁמְּזַוֵּג, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לֹא הוּא וְלֹא הָעֵת וְהַזְּמַן חַם בְּיוֹתֵר וְלֹא קַר בְּיוֹתֵר, עַל־יְדֵי זֶה בָּנָיו הַנּוֹלָדִים יִהְיוּ חֲכָמִים גְּדוֹלִים.

אבי הנחל

מכתב כ׳

ב״ה, י״א נִיסָן תשי״ט.
אֲהוּבִי כִּלְבָבִי, שָׁלוֹם וְחַיִּים אֲרֻכִּים אֲמִתִּיִּים.

הַיּוֹם הִגִּיעַנִי מִכְתָּבוֹ בְּצָרוּף צ׳ק עַל סַךְ 100 ל״י, וְהָיָה לִי לְנַחַת וְשִׂמְחָה שֶׁרָאִיתִי בָּזֶה עֹצֶם תְּשׁוּקָתוֹ וְתַעֲרֹת לִבּוֹ אֶל נְקֻדַּת הָאֱמֶת. יְשַׁלֵּם ה׳ פְּעֻלּוֹ הַטּוֹב וְיַצְלִיחוּ לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ אוֹר הַצַּדִּיק שֶׁגִּלָּה נוֹרָאוֹת לְהָאִיר לָנוּ אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא, וְלָשִׂים לִבּוֹ וְעֵינָיו הֵיטֵב הֵיטֵב לַחֲשֹׁב תָּמִיד תּוֹרָתוֹ וְשִׂיחוֹתָיו וּמַעֲשָׂיוֹת שֶׁסִּפֵּר, עַד שֶׁיִּזְכֶּה לִמְצֹא הַבַּת־מֶלֶךְ שֶׁנֶּאֱבָדָה, הַיְנוּ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה הָאֲמִתִּית שֶׁנִּפְּלָה בְּגָלוּת גָּדוֹל,

וִיבַלֶּה יְמֵי חַיָּיו בְּטוּב אֲמִתִּי רְצוֹנוֹת כִּסּוּפִים וְגַעְגּוּעִים לַה׳ יִתְבָּרַךְ, וְיֵעָרֵב לוֹ שִׂמְחַת הַקָּדוֹשׁ שֶׁזָּכִינוּ לִהְיוֹת בְּכְלַל יִשְׂרָאֵל עִם הַנִּבְחָר אֲשֶׁר בְּשִׁבִּילֵנוּ עָשָׂה ה׳ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֶּה שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְכוּ׳, אֲשֶׁר אָז נִתְגַּלָּה אֱלֹקוּתוֹ וּמֶמְשַׁלְתּוֹ בְּהִתְגַּלּוּת נִפְלָא וְנוֹרָא עַד אֲשֶׁר רָאָתָה שִׁפְחָה עַל הַיָּם וְכוּ׳. וְנִזְכֶּה לְהִזָּהֵר מִמַּשֶּׁהוּ חָמֵץ בְּגַשְׁמִי וְרוּחָנִי וּלְהַרְגִּישׁ נְעִימַת קְדֻשַּׁת הַסֵּדֶר שֶׁל פֶּסַח.

כַּעֲתִירַת אוֹהֵב דָּבֵק מֵאָח, אוֹהֲבוֹ אַהֲבָה אֲמִתִּית שֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְּשׁוּם דָּבָר בָּטֵל, דּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וְהַצְלָחָתוֹ וּשְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וּלְכָל הַנִּלְוִים אֵלָיו שָׁלוֹם וְחַיִּים עַד אֵין קֵץ.

יִשְׂרָאֵל דּוֹב אוֹדֶעסָר

ספורי מעשיות

... להתוודע ולהגלות שכל מילה סודות התורה, כוונת רבנו ז״ל הייתה ללמד אותנו כיצד לעבוד ה׳, ולוואי והיינו זוכים להבין מעט מהסודות ומהמוסר השכל שבמעשיות האלו, היינו יהודים כשרים כראוי״ (מתוך הקדמת הספר)

מַעֲשֶׂה ט

** מֵחָכָם וְתָם **

(המשך) ... **וְהִנֵּה** נַשְׁלִיךְ כְּעֵת אֶת מַעֲשֵׂה הֶחָכָם וְנַתְחִיל לְסַפֵּר בְּמַעֲשֵׂה הַתָּם:

הַתָּם הַנַּ״ל לָמַד מְלָאכֶת רַצְעָנוּת, וּמֵחֲמַת שֶׁהָיָה תָּם לָמַד הַרְבֵּה עַד שֶׁקִּבֵּל. וְלֹא הָיָה בָּקִי בְּהָאָמְנוּת בִּשְׁלֵמוּת, וְנִשָּׂא אִשָּׁה וְהָיָה מִתְפָּרְנֵס מִן הַמְּלָאכָה. וּמֵחֲמַת שֶׁהָיָה תָּם וְלֹא הָיָה בָּקִי בְּהַמְּלָאכָה כָּל־כָּךְ, עַל־כֵּן הָיָה פַּרְנָסָתוֹ בְּדַחַק גָּדוֹל וּבְצִמְצוּם, וְלֹא הָיָה לוֹ פְּנַאי אֲפִלּוּ לֶאֱכֹל, כִּי הָיָה צָרִיךְ תָּמִיד לַעֲסֹק בַּמְּלָאכָה מֵחֲמַת שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל הָאֱמוּנוּת בִּשְׁלֵמוּת. רַק בְּשָׁעַת הַמְּלָאכָה, בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה נוֹקֵב בַּמַּרְצֵעַ וְהָיָה מַכְנִיס וּמוֹצִיא הַחוּט הָעָב שֶׁל הַתְּפִירָה כְּדֶרֶךְ הָרַצְעָנִים, אָז הָיָה נוֹשֵׁךְ חֲתִיכַת לֶחֶם וְאוֹכֵל.

וּמִנְהָגוֹ הָיָה, שֶׁהָיָה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה רַק מָלֵא שִׂמְחָה תָּמִיד. וְהָיוּ לוֹ כָּל הַמַּאֲכָלִים וְכָל הַמַּשְׁקוֹת וְכָל הַמַּלְבּוּשִׁים. וְהָיָה אוֹמֵר לְאִשְׁתּוֹ: אִשְׁתִּי, תֵּן לִי לֶאֱכֹל, וְהָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם וְאָכַל. אַחַר־כָּךְ הָיָה אוֹמֵר: תֵּן לִי הָרֹטֶב עִם קְטָנִית, וְהָיְתָה חוֹתֶכֶת לוֹ עוֹד חֲתִיכַת לֶחֶם וְאָכַל. וְהָיָה מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר: כַּמָּה יָפָה וְטוֹב מְאֹד הָרֹטֶב הַזֶּה.

וְכֵן הָיָה מְצַוֶּה לִתֵּן לוֹ הַבָּשָׂר וּשְׁאָר מַאֲכָלִים טוֹבִים כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, וּבְעֹד כָּל מַאֲכָל וּמַאֲכָל הָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם, וְהוּא הָיָה מִתְעַנֵּג מְאֹד מְזֶה וְשִׂבַּח מְאֹד אֶת אוֹתוֹ הַמַּאֲכָל, כַּמָּה הוּא מְתֻקָּן וְטוֹב, כְּאִלּוּ הָיָה אוֹכֵל אוֹתוֹ הַמַּאֲכָל מֵעֹשֶׁר, וּבֶאֱמֶת הָיָה מַרְגִּישׁ בַּאֲכִילָתוֹ הַלֶּחֶם טַעַם כָּל מַאֲכָל וּמַאֲכָל שֶׁהָיָה רוֹצֶה, מֵחֲמַת תְּמִימוּתוֹ וְשִׂמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה.

וְכֵן הָיָה מְצַוֶּה: אִשְׁתִּי, תֵּן לִי שֵׂכָר לִשְׁתּוֹת, וְנָתְנָה לוֹ מַיִם, וְהָיָה מְשַׂבֵּחַ: כַּמָּה יָפָה הַשֵּׂכָר הַזֶּה. תֵּן לִי דִּבַשׁ, וְנָתְנָה לוֹ מַיִם. וְהָיָה מְשַׂבֵּחַ גַּם־כֵּן כַּנַּ״ל. תֵּן לִי יַיִן, וְכוּ׳ כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, וְנָתְנָה לוֹ מַיִם, וְהָיָה מִתְעַנֵּג וּמְשַׂבֵּחַ אוֹתוֹ הַמַּשְׁקֶה, כְּאִלּוּ הוּא שׁוֹתֶה אוֹתָהּ מֵמֶשׁ. וְכֵן בְּמַלְבּוּשִׁים, הָיָה לָהֶם בְּשָׁתְפוּת לוֹ וּלְאִשְׁתּוֹ פֶּעלץ (מעיל פרווה חורפי מגושם) אֶחָד ...

(ההמשך יבא)

אין דבר העומד לפני הרצון

ישראל סבא

נְסִיעָה לִירוּשָׁלַיִם בְּמִסירוּת נֶפֶש

... אוֹי וַוי כַּמָּה אֲנִי אֲהַבְתִּי אֶת בְּרֶסְלֶב, אֲנִי מָסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי לִנְסֹעַ מִטְּבֶרְיָה לִירוּשָׁלַיִם בִּזְמַן שֶׁאֵין לִי כֶּסֶף וְאֵין לִי לֶחֶם בִּשְׁבִיל הַיְלָדִים, אֵין לִי בֶּגֶד בִּשְׁבִיל הַיְלָדִים. אֲנִי נָסַעְתִּי לִירוּשָׁלַיִם, וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כֻּלָּם עֲנִיִּים. נוּ, אֵצֶל עֲנִיִּים אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל, אֶפְשָׁר לְקַבֵּל כֶּסֶף? אֶפְלוּ לֹא הַרְבֵּה, אֲבָל הֵם עֲנִיִּים.

אֲנִי סָבַלְתִּי.. מָה, אִם אֵין כֶּסֶף אֵין לֶחֶם, אֲנִי הוֹלֵךְ לַחֲנוּת וְהַמּוֹכֵר הוּא לֹא נוֹתֵן לִי, אִם אֲנִי רָעֵב אוֹ לֹא זֶה לֹא עֵסֶק שֶׁלּוֹ, "אַתָּה רוֹצֶה לֶחֶם - כֶּסֶף!" אֲנִי לֹא הָיָה לִי כֶּסֶף.

וְגַם-כֵּן מַיִם לֹא הָיָה לִי. בִּירוּשָׁלַיִם הָיָה דַּחַק גָּדוֹל בְּמַיִם, הַיּוֹם יֵשׁ מַעְיָנוֹת, אֲבָל אָז הָיָה מַעְיָן אֶחָד בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם. אָז הָיָה שְׁנֵי מֵינֵי מַיִם - מַיִם לִטְבִילָה וּמַיִם לִשְׁתִיָּה. בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת לֹא קוֹנִים לִשְׁתִיָּה, קוֹנִים בְּזוֹל מַיִם לִטְבִילָה. לֹא הָיָה לִי מַיִם לִשְׁתּוֹת, לֹא לֶחֶם וְלֹא מַיִם.

נוּ, רָאִיתִי שְׁנָסַעְתִּי לִירוּשָׁלַיִם, הִסְתַּכַּלְתִּי עָלַי, "מָה, אֵיךְ אַתָּה נוֹסֵעַ? לְמִי אַתָּה נוֹסֵעַ? מָה תַּעֲשֶׂה שָׁמָּה? לֹא יִהְיֶה לְךָ לֶאֱכֹל לֶחֶם אֶפְלוּ". וַאֲנִי לֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל זֶה, אֲנִי מָסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי, אֲנִי צָרִיךְ לִשְׁמֹעַ מֵרַב נַפְתָּלִי אֵיזֶה דִּבּוּר מֵרַבֵּנוּ וְכֵן מִזֶּה וּמִזֶּה.

כָּל פַּעַם הָיָה סִבּוֹת אֲחֵרוֹת וְנִסִּים אֲחֵרִים עַל הַנְּסִיעָה. מַה, כְּשֶׁאֵין כֶּסֶף אֶפְשָׁר לִנְסֹעַ? לְחֵיפָה וְלִירוּשָׁלַיִם צְרִיכִים כֶּסֶף לְשַׁלֵּם בִּשְׁבִיל הַסָּעוֹת וּבִשְׁבִיל לֶחֶם.

אֲבָל אֵצֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַכֹּל רָשׁוּם, יֵשׁ חֶשְׁבּוֹן!

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא רוֹאֶה אֶת הַלֵּב שֶׁלִּי, הוּא רָאָה שֶׁאֲנִי נוֹסֵעַ בְּמִסירוּת נֶפֶשׁ לִשְׁמֹעַ אֵיזֶה דִּבּוּר מֵרַבֵּנוּ, אָז כּוֹתֵב לִי: "תַּלְמִידִי הַיָּקָר!"

אֲבָל אֲנִי הָיִיתִי חַי וְסָבַלְתִּי חֶרְפַּת רָעָב. גַּם מַיִם לֹא הָיָה לִי. נְסִיעָה כָּזוֹ זֶה יָחִיד בָּעוֹלָם !...

אויר היראה

שַׁבָּת הוּא בְּחִינַת תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתַּכְלִית הַמַּקִּיף אֶת הַבְּרִיאָה, בְּחִינַת יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת, שֶׁאָז יִהְיֶה כֻּלּוֹ טוֹב. וְעַל-כֵּן שַׁבָּת הוּא שְׁבִיתָה לְגַמְרֵי מִכֹּל וְכֹל, וּקְדֻשַּׁת שַׁבָּת קְבִיעָא וְקַיְמָא, כִּי הוּא קָדוֹשׁ מֵעַצְמוֹ וְאֵין צָרֵךְ לְהַמְשִׁיךְ אֲלֵיהוּ קְדֻשָּׁה, אַדְרַבָּא, כָּל הַקְּדֻשּׁוֹת נִמְשָׁכוֹת מִשָּׁם; אֲבָל יוֹם-טוֹב יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשִׁי לְהוֹ, כִּי יוֹם-טוֹב הוּא בְּחִינַת הַהַמְשָׁכָה שֶׁמַּמְשִׁיכִין הָאָרָה מֵהַבְּטוּל אֶל הַתַּכְלִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁבָּת, בְּחִינַת בְּטוּל אֶל אוֹר אֵין סוֹף, בְּחִינַת אַיִן מַמָּשׁ, וּמַמְשִׁיכִין מִשָּׁם הָאָרָה אֶל בְּחִינַת הַיֵּשׁוּת, שֶׁהוּא כְּלַל הַבְּרִיאָה שֶׁל הַיָּמִים וְהַמִּדּוֹת, לְמַעַן דַּעַת אֲפִלּוּ כְּשֶׁשָּׁבִין מֵהַבְּטוּל וְחוֹזְרִין אֶל בְּחִינַת יָמִים וּמִדּוֹת, יֵדְעוּ שָׁם גַּם-כֵּן כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, וְכֻלּוֹ אֶחָד וְכֻלּוֹ טוֹב.

וְזֶה בְּחִינַת קְדֻשַּׁת יוֹם-טוֹב שֶׁנִּקְרָא מִקְרָא קֹדֶשׁ, כִּי מַמְשִׁיכִין וְקוֹרְאִין לְתוֹכוֹ הַקְּדֻשָּׁה וְהַטּוֹב מִבְּחִינַת עֶצֶם הַקְּדֻשָּׁה, שֶׁשָּׁם כֻּלּוֹ טוֹב כֻּלּוֹ קֹדֶשׁ, שֶׁזֶּה בְּחִינַת שַׁבָּת.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא שַׁבָּת תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, כִּי כֻּלָּם מְקַבְּלִים קְדֻשָּׁתָם מִשַּׁבָּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתַּכְלִית כַּנַּ"ל. כִּי כָּל הַמּוֹעֲדִים הֵם זֵכֶר לְהַנִּסִּים וְהַיְשׁוּעוֹת, שֶׁכֻּלָּם הָיוּ עַל-יְדֵי שֶׁהַמְשִׁיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַשְׂגָּחָה מִבְּחִינַת סוֹף הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתַּכְלִית, שֶׁאָז תִּתְבַּטֵּל הַטֶּבַע לְגַמְרֵי; אֲבָל שַׁבָּת הוּא בְּחִינַת הַתַּכְלִית, בְּחִינַת סוֹף הָעוֹלָם בְּעַצְמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת.

וְעַל-כֵּן בְּשַׁבָּת אֲסוּרִין כָּל הַמְּלָאכוֹת, וּבְיוֹם-טוֹב מֻתָּר מְלֶאכֶת אֹכֶל נֶפֶשׁ עַיֵּן פְּנִים (הלכות יום-טוב - הלכה א לפי אוצר היראה – שבת, אות פ"ט).

כָּל הַיְגִיעוֹת וְהָעֲבוֹדוֹת שֶׁל הַל"ט מְלָאכוֹת נִמְשָׁךְ מִפִּגּוּם ג' עֲבוֹדוֹת, שֶׁהֵם עִקַּר זֶהֲמַת הַנָּחָשׁ, שֶׁהֵם עֲבוֹדָה זָרָה בְּחִינַת פִּגּוּם אֱמוּנָה, וְגִלּוּי עֲרָיוֹת בְּחִינַת פִּגּוּם הַבְּרִית, וּשְׁפִיכוּת דָּמִים בְּחִינַת בְּזוּי אֲנָשִׁים, שֶׁאֵין חוֹלְקִין כָּבוֹד לַבְּרִיּוֹת, בִּבְחִינַת 'אַל תְּהִי בּוֹ לְכָל אָדָם'. וּבְשַׁבָּת וְיוֹם-טוֹב נִדְחֶה זֶהֲמַת הַנָּחָשׁ, וְנִדְחִין ג' עֲבוֹדוֹת אֵלּוּ, עַל-כֵּן בְּטֵלִין אָז כָּל הַמְּלָאכוֹת עַיֵּן פְּנִים (הלכות חוה"מ - הלכה ה בהשמטות לפי אוצר היראה – שבת, אות צ"ג).

ספור השבוע

המשך הסיפור

... כִּי בָּא אֵלַי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב וְקִנּוֹ שֶׁל הַכַּפָּלָה וְאָמַר כִּי אֵינוֹ חָפֵץ בְּהֶחְתָּן וְרוֹצֶה לְקַח אֶת הֶחְתָּן, וְהַכַּפָּלָה הִיא יְתוֹמָה. וְכִשְׁמַע ר' חַיִּים הַנַּ"ל זֹאת נִתְפַּחֵד עוֹד יוֹתֵר, וְהוּא עוֹמֵד וְאַרְכֵּבוֹתָיו דָּא לְדָא נָקְשָׁן. וְתֵכֶף בָּא אֵלָיו עוֹד הַפַּעַם אַדְמוֹ"ר זַצַ"ל וְאָמַר לוֹ פְּעָלְתִּי אֶצְלוֹ שֶׁלֹּא יִקַּח אֶת הֶחְתָּן רַק שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם בָּנִים, וְאַחַר כָּךְ נִכְנְסוּ אֶל הַבַּיִת.

וְהִנֵּה מִמְּחֳרַת בַּצָּהֳרַיִם עָמַד ר' חַיִּים בַּחוּץ וַיַּרְא וְהִנֵּה שָׁלִיחַ מֵיֶחֱד מֵהַמְּחֻתָּנִים רָץ לְאַדְמוֹ"ר זַצַ"ל וְסִפֵּר לוֹ כִּי הֶחְתָּן נֶחֱלָה בַּדֶּרֶךְ וְאִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֹפֶן לִסַּע עִמּוֹ עַל הַחֲתֻנָּה, בְּכֵן יְבַקֵּשׁ רַחֲמִים בַּעֲדוֹ.

וַיֹּאמֶר לוֹ רַבֵּנוּ זַ"ל חֲזֹר לְדַרְכְּךָ הֶחְתָּן יִהְיֶה בָּקוֹ הַבְּרִיאָה וַיִּסְעוּ עִמּוֹ עַל הַחֲתֻנָּה וַיַּעֲמִידוּ הַחֻפָּה וּמִיָּד חָזַר הַשָּׁלִיחַ לְדַרְכּוֹ וְנִתְפַּלֵּא מְאֹד ר' חַיִּים הַנַּ"ל מֵהֶמַת שֶׁיָּדַע מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה בַּלַּיְלָה הַקּוֹדֶמֶת, וְהַחֲתֻנָּה הָיְתָה אָז, אַךְ נִתְקַיְּמוּ דִּבְרֵי אַדְמוֹ"ר זַצַ"ל שֶׁאָמַר לְר' חַיִּים הַנַּ"ל שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם בָּנִים.

וְדָרוּ בְּיַחַד הַזּוּג הַנַּ"ל וּבָנִים לֹא הָיוּ לָהֶם. וְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים אַחֲרֵי פְּטִירַת אַדְמוֹ"ר זַצַ"ל, הִשְׁתַּדֵּל הָרַב ר' צְבִי אַרְיֵה מוֹהֵר צָדֵק מִבְּרֶסְלֶב (שֶׁהָיָה חָתָן רַבִּי חַיִּים שְׂרָהּ"ס הַנַּ"ל) שֶׁיִּתְגָּרְשׁוּ מֵחֲמַת שֶׁחוֹתְנוֹ הָר' חַיִּים סִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֶׂה הַנַּ"ל.

וְהָרַב רַבִּי צְבִי אַרְיֵה בְּעַצְמוֹ סִדֵּר לָהֶם הַגֵּט פִּטּוּרִין וְאַחַר כָּךְ הָיָה לִשְׁנֵיהֶם בָּנִים. הַמַּעֲשֶׂה הַזֹּאת סִפֵּר הָרַב ר' צְבִי אַרְיֵה זַ"ל בְּעַצְמוֹ (וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף מ"ג מִזֶּה).

